

19. Aarg. Nr. 17

REDIGERET AF C. M. CHRISTENSEN

13. August 1919

Lønningsloven.

Ved at læse Lønningskommissionens Betænkning igennem paatrænger sig Læseren den Følelse at Betænkningen er præget mere af de i Kommissionen interesserede Organisationers Indflydelse og Interesser end af egentlig saglig eller maaske rettere faglig Indsigt.

Resultatet er da blevet dette, at ingensomhelst af Tjenestemændene er tilfredse med Forslaget. Ikke en Gang de Repræsentanter fra Etatsorganisationerne, der har været med til Udarbejdelsen og selv er Medunderskrivere, er tilfredse med Forslaget.

Ved Forhandlingsmødet den 5. ds. udtalte Finansministeren da ogsaa sin Forbavselse herover.

Naar man hører d'Herrer Overassistent Berg, Telegrafist N. P. Jensen, Postbud Bødskov og Forretningsfører Ch. Petersen staa frem, den ene efter den anden og kræve betydelige Ændringer i Løven, kan man ikke være forbavset over, at vi, der ikke har været repræsenteret i Kommissionen, ikke vil tie stille med vor Utilfredshed. Det er i det hele uforstaaeligt at Fagorganisationer kan levere et saadant Stykke Arbejde, men rent ud komisk er det, at se d'Herrer i dybeste Alvor staa frem og kræve Forslaget ændret. Det samme Forslag, som hver af de paagældende Organisationer mindre end en Maaned forinden har godkendt. — Mindre end en Maaned er tilstrækkelig til, at hver af d'Herrer løber fra deres Underskrift.

Vi maa nemlig gaa ud fra, at de 4 Organisationsformænd forinden eller rettere samtidig med at Arbejdet i Kommissionen skred fremad, har holdt deres Organisationers Ledelse a jour med Arbejdet og har faaet disses Tilslutning til Forslagene. Forslagene maa derfor have Organisationernes fulde Tilslutning ellers burde man da gaa ud fra, at de 4 Formænd vilde have taget Mindretalsstandpunkt.

Naa, vi skal intet have imod at give vor Tilslutning til det sidste af d'Herrer tagne Standpunkt, nemlig dette: at Lønningskommissionens Forslag er noget sølle Makværk, der ikke tilfredsstiller noget Menneske, hverken Tjenestemænd, Lovgivere eller selve Forslagsstillerne. Vi tror den eneste, som i dette Øjeblik er tilfreds med Forslaget, er Lønningskommissionens Formand.

Man maa derfor tilgive os, naar vi erklærer, at dette Forslag er saa elendigt, at der (i hvert Fald for Lokomotivpersonalets Vedkommende) findes ikke mindre end 6 Punkter, der er saaledes affattede, at de gennemførte i den nuværende Skikkelse, hver for sig egentlig var tilstrækkelig Strejkearsag.

Forslaget er saaledes ikke helt lysteligt at gaa i Lag med.

Lønnen er, som bekendt, delt i a) den faste Løn, b) Alderstillægene, c) Konjunkturtillæget, d) Dyrtidstillæget og e) Stedtillæg.

Den faste Løn plus Alderstillægene er den egentlige Løn. Det vil sige, denne Del af Lønnen vil blive udbetalt Tjenestemændene saalænge denne Lov gælder. Konjunkturtillæg og Dyrtidstillæg forudsættes at falde bort, Konjunkturtillæget med Udgangen af 1921 og Dyrtidstillægen efterhaanden som Priserne falder. De to Tillæg tilsammen skal tjene til at regulere Lønningen i Forhold til Priser og Konjunkturer.

Kommissionen siger herom: »Da det imidlertid maa erkendes, at den Mulighed er tilstede, at der kan indtræde nedadgaende Konjunkturer ledsaget af en Sænkning af den almindelige Velstand eller af en Nedgang i de private Erhvervs Lønninger, selv om Priserne paa Livsfornødenhederne ikke (eller dog kun i mindre Grad) gaar tilbage fra den nuværende Højde, fandt Kommissionen at burde foreslaa et Lønssystem, der i dobbelt Forstand er foranderligt.«

Man kan nu selv se, om man kan finde ud af, efter hvilke Regler Konjunkturtillæget skal forandres, vi kan ikke finde andre end den, der er udtrykt

i Loven ved Bestemmelsen om at Tillæget skal bortfalde i 1921. Ganske vist staar der ogsaa, at der inden Udgangen af 1920 skal forelægges Forslag til Revision af Bestemmelserne. Men som bekendt er et Forslag om at Tillæget skal bortfalde ogsaa en Revision.

Vi maa derfor gaa ud fra at Konjunkturtillæget er løbende til Udgangen af Finansaaret 1920—21, hvorefter det bortfalder, dersom Organisationerne ikke til den Tid er kraftige nok til at gennemføre det paany.

Dyrtidstillægen er derimod automatisk bevægeligt saavel op som ned — men navnlig nedad. Det reguleres en Gang hvert halve Aar, eftersom Priserne stiger eller synker. Man har imidlertid indrettet det saaledes, at det kan falde helt bort i det Øjeblik Priserne falder ned til den Højde, de havde i 1916; men — skriver Kommissionen — for ikke at binde Statskassen til Ydelser af ubegrænsede Beløb er det foreslaaet, at Tillæget ikke skal kunne overstige 702 Kr. og 406 Kr., henholdsvis for Gifte og Ugifte.

At Tillæget falder bort efterhaanden som Priserne falder, forbavser os mindre end at man ikke har foreslaaet den samme Bevægelse opad. Man har kun haft Statskassens Tarv for Øje, medens man lader Tjenestemændene selv sørge for sit.

Organisationerne, ogsaa de, hvis Ledere har underskrevet Forslaget, har nu krævet, at Bestemmelsen maa ændres saaledes at Tillæget frit kan bevæge sig opad.

Dyrtidstillæget er foreslaaet fastsat til 540 Kr. Til at imødegaa Prisstigningen i Løbet af 1½ Aar er der 162 Kr., et latterligt lille Beløb. Tager man i Betragtning, at Dyrtidstillæget er baseret paa Januarpriser, vil man se, at Prisstigningen siden allerede har været saa stærk, at Tillæget med det samme maa forhøjes til 702 Kr. Dette har Organisationerne ogsaa krævet.

Desuden har man krævet, at alle Lønsatser forhøjes med 600 Kr.

Vi kan ikke afholde os fra at spørge d'Herrer: Hvorfor Pokker har De ikke stillet disse Krav, medens Lønkommissionen endnu havde Forslagene i Hænde. Hvorfor har De ventet til Forslagene var afgivet til Behandling i Rigsdagen. Tror De, det er lettere at gennemføre nu paa Trods af Eders egen Indstilling?

Man vil maaske svare os med den Fløse, at Lønningerne er udregnede for flere Maaneder siden og derfor er de nu for lave.

Ja, det kan nok være, men der er vel ikke gaaet flere Maaneder, fra det Øjeblik Betænkningen blev underskrevet og indtil den kom frem for Offentligheden.

Vi kan til Nød forstaa, at det har varet Aar og Dag med at udarbejde Forslagene, men vi kan ikke forstaa, at man ikke ved Afleveringen har stillet Forsag om de Talstørrelser, som man dog nu mindre end en Maaned efter Offentliggørelsen

anser for nødvendige. Man kunde dog, om det saa var den sidste Time før Betænkningen blev underskrevet, have stillet Forslag om at forhøje Dyrtidstillæget til 702 Kr. og at forhøje alle Satser med 600 Kr. Saa meegt véd vi, at der lige saa let skrives 3000 som 2400. Her behøves hverken store eller vidtløftige Beregninger.

Ja, men saa havde vi maaske ikke opnaaet en énstemmig Betænkning. Nok mulig. Men saa meget desto bedre. Vi mener bedre end den nuværende Tilstand, hvor man først har godkendt Forslaget og saa inden der er gaaet en Maaned ser sig nødsaget til at kræve mere.

Nej, Sagen er den: d'Hrr. Organisationsrepræsentanter i Kommissionen har begravet sig i alle mulige Snurrepiberier i Stedet for at holde Øje med Udviklingen. Først efter at Medlemmerne ude omkring har faaet Forslaget at se, er de blevet vækket af Slummeren.

For vort Vedkommende kan vi tiltræde og har ogsaa i det første Forhandlingsmøde tiltraadt at alle Satser forhøjedes med 600 Kr. — ja, ikke alene tiltraadt; men ogsaa afholdt os fra i dette Møde at røre ved vore specielle Sager i rigtig Erkendelse af, at jo mere enige vi var om de stillede Krav des bedre.

Guderne skal ellers vide, der var Anledning til allerede da at have taget fat paa vore specielle Krav. Dette onsatte vi imidlertid til senere, thi paa det Tidspunkt havde d'Hrr. saamænd lavet tilstrækkelig »Brok«.

Ved at gennemgaa Klassificeringen lægger man Mærke til mange Forbedringer for baade Forbundets og Jernbaneforeningens Medlemmer. Vi vil her udtale vor Paaskønnelse af, at de rangerende Portører alle bliver rykkede op til Overportører. Vi kunne have undt dem et endnu større Vederlag; thi er der nogen Tjenestemand, der har Krav paa mere end lige netop det daglige Brød, saa er det den rangerende Portør. Han er en af de Tjenestemænd, der har stor Indflydelse paa Statsbanedriftens Præcision og saaledes ogsaa paa Økonomien. Desuden sætter han under sin Tjeneste hver Time paa Dagen sit Liv paa Spil. Af andre Tjenestemænd, end netop hans Kollegaer, er vi vel dem, der kender hans Arbejde bedst og derfor kan udtale os derom. Vi under ham hans forbedrede sociale Stilling. Vi kan ogsaa glæde os over, at Pakmester-Stillingen genoprettes og at Gruppe B kommer paa Lønningsloven. Medens vi saaledes kan forstaa, at Etatsorganisationerne forbedrer deres Medlemmers Stilling, ja ikke alene forstaa det, men fuldt ud tiltræde, at dette er sket, saa kan vi ikke begribe, at Etatsorg.-Lederne ikke kan unde andre en Oprykning. Men saadan er det. Medens der er sket mange Oprykninger og Navneforandringer indenfor Etatsorg., saa er det samme ikke Tilfældet udenfor. Medens Overassistenter for Fremtiden skal hedde Kontrollører — ikke at forveksle med Billet-, Maaler- eller Biograf-Kontrol-

lører —, Vognopsynsmænd hedde Vognmestre, Overportør Rangerformand, saa maa Værkførerne paa Holmen ikke hedde Værkmestre og skal staa i 12. Lønklasse, medens Statsbanernes Værkførere hedder Mestre og staa i 7. Lønningsklasse.

Naturligvis kunde man ikke indrømme Lokomotivfyrbøderne en af dem ønsket Navneforandring, saavel som man heller ikke kunde tænke sig at rykke dem en Klasse op. I denne Forbindelse skal vi nævne, at forskellige af Matroserne og Skibsfyrbøderne nu udnævnes til Overmatroser eller Overfyrbøder og rykkes en Klasse op; men Lokomotivpersonalet! nej, man overdriver da heller ikke!

Der er et gammelt Ord, der siger: »Vejen til et Menneskes Hjerte gaar over hans Mave«. Dette passer ikke for Etatsorganisationernes Repræsentanter, thi man kan af Betænkningen se, at de efter det gode Maaltid er bleven sure og siger til andre, som nu mener at have Tur: »væk med Fingrene, vi bliver siddende til næste Bordsætning«.

Vi skal gentage, vi har intet imod at andre Tjenestemænd faar deres Forhold forbedrede socialt og økonomisk, men maa tilføje, at vi ganske bestemt kræver at faa nogen Godtgørelse for det mere ubehagelige, fysisk sværere og helbredsnedbrydende Arbejde, som Lokomotivtjeneste nu en Gang er. Saa kan Etatsorganisationernes Ledere synge eller pibe efter Behag. Paa dette Punkt kan vi ikke bøje os.

Pensionering. I dette Afsnit fortsættes den ublide Behandling af Lokomotivpersonalet, kun har man her taget Togpersonalet med. Der skal opnaas ensartede Pensionsregler, og saa er det jo rart nemt at lade andre betale.

Pensionsforslaget indeholder flere Fordele, bl. a. den, at der kun skal afkortes 2,5 pCt. og kun afkortes af Grundløn og Alderstillæg, medens baade Dyrtdstillæg og Konjunkturtillæg lægges til Pensionen. Saalænge de to Tillæg er gældende, er det foreslaaede System en Forbedring af det nuværende. En Fordel, der naturligvis falder bort med Tillægene.

For det kørende Personale, der før kunde lade sig afkorte til Pensionskassen af bestemte takserede Beløb og derved forbedre Pensionen, er denne Ret strøgen — det gælder dog ikke for de nu ansatte, der kan beholde den gamle Ordning mod at betale ikke 2,5 pCt., nej 5 pCt., hvorfor skal dette Personale heller fedes.

Desuden har det kørende Personale nu den Ret fremfor andre, at hvert Aar gælder for $1\frac{1}{6}$ og kan saaledes i Løbet af 30 Tjenestear indtjene 35 Pensionsaar. Til Gengæld indtræder Pensionsretten med det fyldte 30 Aar i Stedet for med det fyldte 35 Aar. Saaledes vil alle Tjenestemænd kunne opnaa højeste Pension ved det fyldte 59. Aar. Ved den nugældende Lov kan de af det kørende Personale, der er ansat efter 1903 opnaa højeste Pension med det 59. Aar; altsaa har de ingen Forbedring opnaaet. Derimod har den Del

af dette Personale, der er ansat før 1903, opnaaet en Forringelse.

Før 1903 kunde enhver Tjenestemand opnaa højeste Pension 29 Aar efter Ansættelsen. For det kørende Personale efter 24 Aar. Altsaa kunde en Lokomotivfører der ansattes i sit 26. Aar opnaa at faa højeste Pension, naar han fyldte 50 Aar. Efter Forslaget maa han vente til han er fyldt 59 Aar. En væsentlig Forringelse.

Denne Forringelse af vore velerhvervede Rettigheder har man indført, for at skabe Lighed for alle. For at opnaa dette, undser man sig ikke for at berøve en Del af Tjenestemændene den, som sagt, velerhvervede Ret, og som man selv har betalt for.

Man vil maaske sige som saa: »I Følge Overgangsbestemmelserne kan man sikre sig disse Rettigheder. Kommissionen har imidlertid tilrettelagt Forslaget saaledes, at Tjenestemændene tvinges til at gaa frivillig med.

I Afsnittet Kørepenge har man ogsaa været paa Færde.

Der foreslaas at Kørepengene skal nedsættes med $\frac{1}{3}$ for den Tjenestemand der er udkommanderet.

Vi skulde ikke opholdes os ved denne Bestemmelse der ikke kan betyde noget stort; men den vidner om en smaalig Opfattelse, om Lyst til paa den mest fedtede Maade at fratage Tjenestemanden en Skilling. Bestemmelsen kan maaske i det hele indbringe Statsbanerne 100 Kr. pr. Maaned, maaske ikke en Gang det, saa den betyder aldeles ikke noget. Den eneste praktiske Betydning, den kan faa, er ene og alene den, at bevise, at ogsaa det gamle Embedsmandsfedteri har været repræsenteret i Kommissionen.

Hvad er Kørepenge? Kørepenge er en Godtgørelse for den Udgift der falder ved at gøre Tjeneste udenfor sit Hjem. Men er den Udgift mindre, om han har Hjem i København, eller om han udstationeres til Roskilde og gør Tjeneste derfra. Vi tør paastaa Nej.

Dersom den udstationerede tjener ved at være udstationeret saa ligger Fortjenesten paa Udkommandoen ikke deri, at han under Udstationeringen oppebærer samme Kørepenge som paa sit Hjemsted. Men vi maa jo tilstaa, her kan man ikke korte af, thi saa gaar det ud over andre end den kørende. Kilometerpengene skal afløses af Timepenge, hvilket er en Fordel. Endelig foreslaar man at afskaffe Rangergodtgørelsen. Vi maa tilstaa, der mangler ikke D'hrr. Organisationsrepræsentanter paa Frejdighed.

Man siger at denne Godtgørelse er en Levning fra ældre Tider, det samme siges om Ekstrasejladsgodtgørelsen. Man foreslaar disse »Levninger« afskaffede. For Ekstrasejladsens Vedkommende erstattes denne af Timepenge; men Rangergodtgørelsen, nej for den findes intet; den er strøgen. Vi maa tilstaa, der hører næsten mere end Frejdighed til for Organisationslederne at foreslaa noget saadant.

Det betyder en Lønreduktion for c. 400 af vore Medlemmer fra c. 350 til c. 250 Kr. aarlig; overfor et saadant Forslags Gennemførelse er der egentlig kun et Svar.

Endelig har man foreslaaet, at lovfæste Forhandlingsreglerne. Hvad dette betyder ved vi ikke. Men det ser ud til at man derigennem ønsker at tvinge alle Organisationer ind under de store Sammenslutninger. Vi kan ikke finde os heri, og maa kræve enten udgaar Forhandlingsreglerne af Lovforslaget eller ogsaa maa det ændres, eller Forhandlingsreglerne maa helt afskaffes.

Esbjerg i August.

M. Mortensen.

Stemningen.

Paa utallige Maader har Hovedbestyrelsen faaet Tilkendegivelse om Medlemmernes Følelser overfor det i Folketinget forelagte Forslag til Lov om Statens Tjenestemænd og Helhedsindtrykket er dette, at der fra Medlemmernes Side rejses stærke og begrundede Krav om Forhøjelser af Lønningsbeløbene og om forskellige Ændringer i det forelagte Lovforslag forinden man med Tilfredshed kan se dette ophøjet til Lov.

Paa Møder Landet over i de fleste Afdelinger har Stemningen været udpræget for det Medlemmerne bekendte Forslag der var udsendt til Urafstemning, og Stemningen har været fast og besluttet saaledes, at Hovedbestyrelsen ved, den kan stole paa Medlemmerne i det givne Øjeblik.

Paa et Møde i København Torsdag den 24. Juli rejstes der fra flere Medlemmers Side større Krav end de Hovedbestyrelsen efter moden Overvejelse var kommen til og som var forelagt Mødet.

Endskønt man ikke kunde ønske at sige, at disse Krav var overdrevne, var de dog af en saadan Beskaffenhed, at det paa Forhaand kunne antages, at de vilde være umulige at gennemføre, af hvil-

ken Grund man ikke kunne tilraade at fremføre Kravene som Organisationens.

Der fremsattes endvidere det Krav, at Hovedbestyrelsen under ingen Omstændigheder forhandlede om Lønkravene forinden Delegeretmødet havde udtalt sig herom, ligesom det vedtoges at Delegeretmødet skulde indkaldes hurtigst muligt.

Den den 30. i forrige Maaned tilendebragte Urafstemning har imidlertid talt sit tydelige Sprog og givet den fornødne Klarhed i Situationen, saa at man kender Medlemmernes Stilling til de af Hovedbestyrelsen fremsatte Krav, ligesom man ogsaa med nogenlunde Bestemthed kan sige, naar Delegeretmøde vil blive afholdt.

Paa et i København den 4. August afholdt Møde, hvortil Indbydelse var udgaaet til forskellige af Administrationens øverste Repræsentanter og til flere Medlemmer af Folketinget og af dettes Lønningsudvalg vedtoges en Resolution, der udtaler klar og fast Tilslutning til de af Hovedbestyrelsen fremsatte Krav.

Der var desværre kun mødt en Rigsdagsmand og en Repræsentant for Administrationen, d'Hrr. Folketingsmænd Andreassen og Maskindirektør Floor. Folketingsmanden havde Ordet og stillede sig meget forstaaende overfor de af Organisationen rejste Krav.

Vi skrev ovenfor, at man med nogenlunde Bestemthed kan sige hvornaar det ekstraordinære Delegeretmøde vil blive afholdt, naar dette læses er det vel allerede bestemt, thi det vil blive afholdt i det Øjeblik da man for Delegeretmødet kan forelægge det endelige Resultat af Forhandlingerne med Lønningsudvalg og Regering.

Da er Tiden inde for Medlemmerne til at træffe Beslutning om Organisationens Stilling til det Tilbud der foreligger.

Vi ved nu, at Stemningen blandt Medlemmerne er den bedste, vi ved at de Mænd, der kommer til Delegeretmøde, for at træffe de vigtige Beslutninger, der skal tages, vil føre med sig et Pust af den Stemning der behersker Foreningens Afdelinger Landet over og at de med aabent Blik for Timens Alvor vil træffe deres Beslutning.